

# УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

UKRAINIAN LABOR NEWS

Address:  
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,  
Winnipeg, Man., Canada.

Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday.

Address:  
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,  
Winnipeg, Man., Canada.

РІК IX.

4. 6 (902).

ЧЕТ

The Provincial  
Library  
City

WINNIPEG, MAN.

THURSDAY, JANUARY 13th, 1927.

No. 6 (902).

VOL. IX.

## Уряд Калеса розпочне драстичні кроки проти компаній.

Моронес передав державному прокураторові листу всіх компаній, що не застосувалися до нових законів.

МІСТО МЕКСИКО, 7. січня. — Робітничі газети "Ель Соль" каже, що будуть підняті негайно драстичні кроки проти тих компаній, що не застосувалися до нових мексиканських нафтових законів. "Ель Соль" є органом міністра індустрії Моронеса і добре поінформована про справу.

Газета далі каже, що оригінальне становище уряду, який загрозив конфіскацією чужинського майна, якщо воно не буде зареєстроване згідно з новими законами, остає незмінним.

Моронес передав вчора державному прокураторові Ортеді листу всіх компаній, що не застосувалися до нових законів, і прокуратор розпочне проти них судові кроки.

МІСТО МЕКСИКО, 6. січня. — Мексиканський уряд каже, що федеральне військо має

під контролею виступи бандитів і контрреволюціонерів, що мали місце в різних частих республіки в останні пару днів. Порядок привернено в Леон, Паррас, Де Ла Фуенте й Концепціон Дельоро, де були безпорядки.

Військо є в погоні за бандами повстанців і розбишак, що вчинили ці наскоки. Відокремлені повстання та акти бандитизму можуть продовжатися, однак армія є лояльна до уряду й положення не вважають грізним.

МІСТО МЕКСИКО, 7. січня. — Судячи по наслідках повідомленнях до міста Мексика, недавні повстання й наскоки бандитів у різних частих республіки є здушені.

Міністерство війни сповіщає про захоплення деяких груп і розгнання інших, але не згадує про ніякі страчання.

## В Мексикі арештовано 5-ох католицьких єпископів.

Мексиканські робітничі юні видали відозву, в якій кажуть, що єпископи попирають Де Ла Гуерту.

МІСТО МЕКСИКО, 10. січня. — Мексиканська поліція арештувала сьогодні в будинку католицького єпископату в Табаско єпископа Паскуаля Діаза й видано приказ його депортувати.

Єпископ Діаз є секретарем єпископату й був одним з провідників опозиції до нових церковних постанов мексиканського уряду. Він є уродженцем Мексиканцем.

Разом з Діазом поліція арештувала чотирох інших єпископів.

МІСТО МЕКСИКО, 8. січня. — Відділ повстанців у Стейт-Халіско напад на державну за-

лізницю й спалив три мости, після чого відступив у гори. Федеральне військо почало негайно відбудовувати спалені мости.

Мексиканські робітничі юні видали прокламацію, в якій говориться, що католицькі єпископи підбурюють своїх вірних до повстання проти уряду та попирають реакціонера А. дольфа Де Ла Гуерту, бувшого тимчасового президента Мексика, який хоче повалити теперішній уряд Калеса.

Відозва закликає всіх організованих робітників боротися проти чорної роботи єпископів та реакціонера Де Ла Гуерти.

## В Канаді може бути заснована філія Центросоюзу.

Представники Центросоюзу прибули до Монреаля для закупки сільсько-господарської машинерії.

МОНТРЕАЛ, 8. січня. — Є можливість, що в Канаді буде заснована філія Центросоюзу (Центрального Союзу радянських кооператив), найбільшого кооперативного підприємства в світі. Представники американської філії Центросоюзу, М. Дж. Полетаєв і С. С. Корнев, є тепер в Монреалі й розслідують існуючі умови.

Полетаєв заявив, що оборот Центросоюзу в минулому вивинив більше як 3 мільярди 200 мільонів доларів. Хоч склади й фабрики товариства є переважно в Москві й інших частих Радянського Союзу, то його філії є по цілому світі.

Центросоюз має свої філії в Лондоні, Нью-Йорку, Парижі, Берліні, Шангаю, Персії й інших місцях.

"Ось тому ми посилаємо гроші до Хіні", сказав Полетаєв, натякаючи на філію в

Шангаю, "щоб купувати чай і шовки через Центросоюз у Хіні, а не поширювати пропаганду".

Полетаєв далі заявив, що Центросоюз має власні млини, пекарні, фабрики мила, друкарні, фабрики цвяхів, кравецькі робітні та склади. Товариство вислало представників до Канади з метою закупити різнорідну машинерію.

"Ми купуємо багато в Америці", закінчив Полетаєв. "Велика частина з того, що купуємо, приходить оригінально з Канади. Через закупку впрост з Канади ми можемо заощадити гроші й даятого ми приїхали, щоб розглянути положення".

ВАРШАВА, 11. січня. — Прем'єр Пилсудський грозив резигнацією, але після сьогоднішнього засідання кабінету його резигнацію відложено.

## Соціалісти й комуністи побідили у виборах до французького сенату

Перший раз в історії французькі комуністи здобули репрезентацію у вищій палаті парламенту. — Був президент Мілеран втратив своє місце в сенаті для комуністичного кандидата.

ПАРИЖ, 9. січня. — Кандидати лівого крила до французького сенату віднесли значну перемогу під час трирічних виборів, що відбулися сьогодні, і в наслідок того комуністи перші раз в історії займуть місце у вищій палаті парламенту. Хоч більшість прем'єра Пуанкаре в сенаті не є zagrożена, то надсподівана сила комуністів і соціалістів, які кандидували під різними партійними назвами, захитала довіру консервативних політиків.

В одному окрузі соціалісти й комуністи злучили свої сили й вибрали свого кандидата. В інших округах комуністи називали себе соціалістичними комуністами лише в день виборів і віднесли перемогу.

Бувший президент Мілеран, відомий консерватист, втратив своє місце в сенаті для комуністичного кандидата. Він кандидував у департаменті Сейн, де лежить Париж.

"Загальна політика сенату остає незмінною помімо соці-

лістичних здобутків, які були особливо значні в департаменті Сейн, Райн і Гот Вен", сказав міністер внутрішніх справ Сарро.

Президент сенату Де Сельв провалився в департаменті Тарн, у подуневій Франції, а префект паризької поліції, Гаррон Морейн, був побитий соціалістом у департаменті Саона й Льюра.

Республіканці й консерватисти, які перше мали половину з 10 місць у департаменті Сейн, будуть мати тепер лише одне місце. Радикали вибрали трох сенаторів у цьому департаменті, а соціалісти й комуністи вибрали двох.

ПАРИЖ, 10. січня. — Повний вислід вчорашніх виборів до сенату виказує, що соціалісти здобули 8 нових місць коштом уміркованих, а комуністи вступили першим раз в історію репрезентації у вищій палаті, здобувши два місця. Вибрано 67 сенаторів.

## Вісти з Радянського Союзу.

Вірменію знову навістив землетрус.

ЛЕНІНАКАН, Радянська Вірменія, 10. січня. — Цілу подуневу Вірменію навістили в п'ятницю кілька сильних землетрусів, які тревали близько мінути.

Під час землетрусів згнуло 16 осіб, а 19 було ранених. Кілька осіб були легко ушкоджені. Лекший землетрус повторився в суботу.

Від листопада у Вірменії було близько 60 землетрусів.

МОСКВА, 10. січня. — Під час залізничної катастрофи, що сталася в Арсаці, недалеко Москви, згнула 21 особа, 13 були тяжко ранені, а дев'ять потерпіли менші ушкодження. Пасажири були переважно студенти, які вертали до школи в Москві після свят.

МОСКВА, 8. січня. — Депеші з Артемівська, важного центра в Донському басейні, повідомляють, що в державному ме-

талургічному заводі трісала парова труба й 11 робітників згнули на місці, а багато інших тяжко попеклися. Сила експлозії мало що не знищила будинок.

Сніги завяли залізничні потяги на Сибірі.

ОМСК, Сибір, 7. січня. — В різних частих Сибірі стоять сьогодні в глибкох снігах 54 пасажирських і торгових потягів. Весь перевіз збіжжя застановлений. Змобілізовано жовнірів і цивільних для праці коло привернення залізничного руху.

МОСКВА, 8. січня. — У в'язниці в Москві помер бувший кат за царя Миколи II, який за час своєї ганебної служби повісив 645 людей. Радянська влада засудила була його на 10 років в'язниці за смерть багатьох невинних політичних в'язнів і він відсиджував кару.

Платня ката вносила \$2,500 річно, а також він побирав \$50 за кожного повішеного.

## Під час вогню в кіно-театрі згинуло 77 дітей

МОНТРЕАЛ, 10. січня. — У кіно-театрі Лорієр Пелес, що лежить у східній частині Монреаля, вибух вчора по полудні вогонь, який був причиною смерті 77 дітей.

Коли показався вогонь, в театрі повстала паніка і всі присутні рушили дико до виходів. На балкони були діти від 5 до 16 років і вони впали жертвою паніки.

Діти не згоріли в театрі, але подушилися від диму або були потоптані на смерть під но-

гами публіки, яка хотіла втіти з будинку і збилася коло виходів.

Около 30 дітей, що були пошкоджені під час катастрофи, відставлено до шпиталів.

Власник театру, заступник менеджера, відбирач тикетів і дверник зістали арештовані до часу переведення саідства. Вони будуть обвинувачені за нарушення провінціального закону, який забороняє впускати до театру самих дітей понише 16 року життя.

Залізничники голосують над страйком.

РИЧМОНД, Вірджинія, 7. січня. — Кондуктори, рейжмени і ярдмени 22 подуневе-східних залізниць переводять голосування над страйком у відповідь на відмову компанії дати їм підвишку платні.

Залізничні робітники спершу зажадали 20 проц. підвишки, але після переговорів пішли на компроміс і годилися на 7½ проц. підвишки. Та компанія відкинула компроміс і заряджено голосування над страйком.

Попи проти антиеволюційного закону.

СТ. ПОЛ. Мінн., 11. січня. — Епископальні попи в Міннеаполіс і Ст. Пол ухвалили резолюцію до сенату й палати Міннесоти, в якій піддержують епископа Міннесоти, Ф. А. Мек-Елвейна, в його рішучому протесті проти пропонованого закону про заборону навчання еволюції в публичних школах.

Бритиський суд увільнив 4-ох німців.

БЕРЛІН, 5. січня. — Бритиський поліційний суд у Вісбадені, в окупованій Німеччині, увільнив чотирох молодих Німців, які були обвинувачені в нападі на двох британських жовнірів під час бійки в кав'ярні на різдво. Один жовнір був тяжко побитий. Бритиський прокуратор заявив, що жовніри самі були винні за напад.

Голандія здає повстання на Суматрі.

ПАДАНГ, Суматра, 5. січня. — Голандська влада оповістила сьогодні, що голандське військо здавило виступи повстанців довкола Падангу й Сібоеску та взяло 267 повстанців в полон.

Військо розпочало також акцію проти повстанців у Сільоенгангу, на західному побережжю Суматри.

Будуть працювати п'ять днів на тиждень.

ШКАГО, 4. січня. — Місцеві фабриканти футер і ювії кушнірів підписали угоду, на підставі якої робітники мають працювати 5 днів на тиждень. Підписана згода зобов'язує до 1929 року.

На чорному морі затонули кораблі.

СЕВАСТОПОЛЬ, Крим, 7-го січня. — Бездротні депеші повідомляють, що на Чорному морі, недалеко Румунії, затонув вчора вечером турецький корабель, при чому втопилось 25 людей. Далше на полудне затонув другий турецький корабель і невідомо, колько людей втратили життя.

На цілому кримському побережжю лютує сильна буря, яка ширить спустошення.

## До Ганкова прибуло вісім військових кораблів Британії.

Кажуть, що кантонський уряд має намір задержати контролю над британською концесією в Ганкові.

ШАНГАЙ, Хіна, 11. січня. — Вісім британських військових кораблів прибули сьогодні до Ганкова, а також прибув туди американський адмірал Вільямс з трома кружляками.

БРУКСЕЛЯ, 11. січня. — Бельгійське міністерство закордонних справ одержало відомість, що всі чужинські колоністи в Ганкові вийдуть з міста в повному порядку.

В деяких кругах в Брукселі висловлюють побоювання, що чужинці не повернуть більше до Ганкова.

Останні повідомлення з Ганкова вказують на те, що кантонський уряд має намір задержати контролю над захопленою британською концесією.

ШАНГАЙ, Хіна, 10. січня. —

Бритиський поліційний офіцер, один з втікачів, що прибули сюди з Ганкова, заявив, що обговорював захоплення британської концесії в Ганкові з високим урядником кантонського уряду, який сказав: "Ганков є лише ключем. Що сталося в тому місті, станеться вневдовзі для всіх закордонних концесій у Хіні".

Американські жінки вихали з Ічангу.

ПЕКІН, 10. січня. — Всі американські жінки забрано з Ічангу, 200 миль гори рікою від Ганкова, а Бритійці евакуують всіх місіонерів з доступних місць у трох провінціях — Гуань, Гунан і Шечвань.

## Злуч. держави переводять дальшу окупацію Нікарагви.

Американські моряки проголосили неутральні зони в Рамі, Лягуна Ляс Перьяс і порті Принзапольо.

ВАШИНГТОН, 10. січня. — Американський корабель "Аргона" з 400 моряками та міноносець "Баркер" прибули до Блауфілдс, у Нікарагві, для охорони консерватиста Діаза перед ліберальним військом д-ра Сакаса.

Департамент маринарки сповіщає також, що віцеадмірал Латимер, командант американських морських сил у Нікарагві, проголосив ще одну неутральну зону в Рамі, 25 миль від східного побережжя.

МАНАГВА, Нікарагва, 9. січня. — Моряки з американських військових кораблів висіли сьогодні в Лягуна Ляс Перьяс,

на східному побережжю, та проголосили те місце і її найблищу околицю неутральною зоною.

Вони будуть пильнувати, щоб не виландувано зброї й амуніції для ліберальної армії д-ра Сакаса.

Лягуна Ляс Перьяс, що лежить на північ від Блауфілдс, була сценою недавнього бою, в якому консервативне військо було на голову побите лібералами.

Американські моряки висіли також у порті Принзапольо, 55 миль на північ від Блауфілдс, і проголосили його неутральною зоною.

## Польща втратила всякий вплив на Прибалтійські країни.

ВАРШАВА, 6. січня. — Прибалтійські держави Латвія, Естонія й Фінляндія відбули конференцію, на якій обговорювано їх відношення до Литви й Польщі. З конференції ясно виходить, що Польща втратила всякий вплив на політику прибалтійських держав, які увійшли в круг політики Радянського Союзу.

Більше як певно, що прибалтійські держави увійдуть тепер в тісніші зносини з Радянським Союзом, і якщо не будуть відноситися до нього приязно, то на всякий випадок задержат неутральність.

Пилсудський домагався зразу збільшення військового бюджету на 8 мільонів доларів і ця сума мала піти на підвищення платні для офіцирів.

Супроти такої зміни Польща найшляхетішим чином ізольованою (відокремленою). Через зходять погодоски, що Пилсудський думає про дійсну федерацію з Литвою.

ВАРШАВА, 5. січня. — Пилсудський заявив президентові союму Ратаєві, що не буде більше обстоювати при своєму домаганні, щоб збільшити бюджет на армію, коли цьому противиться сойм.

Пилсудський домагався зразу збільшення військового бюджету на 8 мільонів доларів і ця сума мала піти на підвищення платні для офіцирів.

## Діазові можна висилати зброю.

ВАШИНГТОН, 6. січня. — Уряд Злучених Держав зніс вчора заборону на довіз зброї й амуніції для консервативного уряду Діаза в Нікарагві. В той сам час американський адмірал Латимер, командант американських військових кораблів у Нікарагві, дістав поручення недопускати ніякої зброї й амуніції для ліберального уряду д-ра Сакаса.

ВАШИНГТОН, 5. січня. — Уряд Злучених Держав уважає справу Нікарагви далеко важнішою, як аразу здавалося. На думку президента Куліджа, Нікарагва є дуже важна для контролю Злучених Держав над американським каналом. Якщо в Нікарагві прийшов би до влади ліберальний уряд Сакаса, то Мексико могло би відтяти Злучені Держави від Панами.